



Wil je graag je eigen moestuintje aanleggen? Of een huisje bouwen voor insecten? Dan is dit tuinknutselboek iets voor jou! In dit boek vind je niet alleen informatie over dierenvrienden en alles wat er in je tuin groeit en bloeit, maar ook vele instructies om te planten, te bouwen en te knutselen. Brandnetelmest in de lente, bijendrinkbakken in de zomer, pompoenuiltjes in de herfst, bloemensterren in de winter – het hele jaar door kun je in de tuin of op het balkon plezier beleven!

De nieuwste creatieve werkplaats van Sabine Lohf tovert de tuin om tot een pretpark voor grote en kleine natuurvrienden. Met talloze ideeën om te ontdekken en uit te proberen is dit boek een schatkist voor de hele familie!

ISBN 978 94 6500 037 4



9 789465 000374

Sabine Lohf



Het grote **TUIN**KNUTSELBOEK

De Vier Windstreken



Sabine Lohf

Het grote

TUIN

knutselboek



Meer
dan 150
creatieve
ideeën voor
het hele
jaar

De Vier Windstreken



Op www.vierwindstreken.com kunt u zich aanmelden voor onze nieuwsbrief.
Hier vindt u ook al onze boeken en andere artikelen.

Nederlandse tekst van Django Mathijsen
Oorspronkelijke titel: *Die groBe Gartenwerkstatt*
© 2025 De Vier Windstreken, Rijswijk, voor de Nederlandse uitgave
© 2025 Gerstenberg Verlag, Hildesheim, Germany
Idee, concept en foto's: Sabine Lohf
Alle rechten voorbehouden. Gedrukt in Turkije
NUR 214, 228 / ISBN 978 94 6500 037 4

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt
door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Gebruik van de inhoud van dit boek voor tekst- en datamining zoals bedoeld
in artikel 15n en 15o van de Auteurswet is uitdrukkelijk voorbehouden.

Vakkundige controle van de botanische begrippen:
Margot Wilhelmi, Engen-Neuhausen.
De planten in dit boek zijn met hun Nederlandse
soortnamen aangeduid, tenzij anders vermeld.

De knutselinstructies in dit boek zijn zorgvuldig
gemaakt en meermaals getest. De auteur of
uitgeverij kan op geen enkele manier
aansprakelijk worden gesteld.

Voorwoord



In de grond wroeten, zaaien, water geven en oogsten – door te tuinieren leer je veel over de natuur. Hoelang duurt het bijvoorbeeld tot ik mijn zelf gezaaide radijsjes kan eten? Hoeveel water hebben plantjes nodig en hoeveel zon? En wat heeft een egel nodig om zich thuis te voelen?

Of je nou een klein tuintje hebt of planten op je balkon kweekt, tuinieren is gewoon leuk. Het lukt zelfs op een vensterbank met veel zonlicht. Probeer het eens uit met tuinkers. Op vochtige watten in een soepbord groeien de kiempjes prima. Leuk is ook een minituintje zoals op pagina 12.

De lente is ideaal voor het voorzaaien van allerlei plantjes in potten, zodat je die later kunt verhuizen naar perken of grotere bloempotten. Snel succes krijg je met erwtjes, radijsjes of pluksla. Ook pronkbonen kun je bijna zién groeien. Daarmee kun je een groene tent maken (pagina 60)! Dan heb je in de zomer niet alleen een fijn schaduwplekje, maar ook nog prachtige rode bloemen en later lekkere bonen.

Tomaten, aardappelen en aardbeien kun je ook op een balkon planten. Pompoenen doen het beter in een perkje, want ze hebben veel ruimte nodig. Alle planten houden van zon, maar moeten ook regelmatig water krijgen. En niet alleen planten hebben water nodig, ook insecten hebben dorst. Maak jij de bijendrinkbak van pagina 30 voor ze?

Ben je gek op bloemen? Probeer dan eens een kleurrijke zadenmix voor je tuin of je balkonbak. Of bijenmix voor bijenvriendelijke planten. Zonnebloemen kunnen huizenhoog groeien, en de bloemen van de Oost-Indische kers kun je zelfs eten.

Wat zijn jouw lievelingsbloemen? Bij een bloemenfestijn (pagina 50) kun je ze allemaal bewonderen.

Hou je van groente en sla? Teel ze dan gewoon zelf! Tussen zaaien en oogsten moet je wel een poosje wachten, hoor. Die tijd kun je gebruiken om tuinkabouters in elkaar te flansen, een insectenhotel te bouwen of een bezem te binden van sprokkelhout. Of misschien vind je het leuk om een groot spinnenweb van twijgjes en kralen te maken?

In de herfst, als de peren en appels rijp zijn, is het oogsttijd. Van de grootste pompoen kun je een mooie lantaarn snijden (pagina 90). De kleurige herfstbladeren kun je gebruiken om collages te maken, of winterverblijven voor egels.

Voordat het winter wordt, moet je nog snel even bloembollen planten, zoals tulpen, sneeuwkllokjes en narcissen. Nu kun je het tuinieren even laten rusten en hebben de vogeltjes voer nodig. Wil je voor hen een vogelrestaurant bouwen zoals op pagina 124?

Als de eerste bloemetjes hun kopjes weer boven de grond steken, is de lente niet meer ver weg! Dan begint alles van voren af aan. Het tuinjaar is een eeuwige kringloop. Doe jij mee?

Veel plezier met tuinieren!





Inhoud

- 3 Voorwoord
- 6 Tuingereedschap
- 8 Hoe moet je tuin eruitzien?

10 Lente

- 12 Minituin
 - 13 Bloemenraam
 - 14 Tuinkerspoppetjes
 - 16 Klein tuinhuisje
 - 18 Pot of perk?
 - 20 Je eigen moestuin
 - 22 Vogels mogen niet ontbreken!
 - 24 Plantenetiketten
 - 26 Brandnetelmest
 - 28 Zonder water houdt het op!
 - 30 Bijendrinkbak
 - 32 Voedsel voor de bijtjes
 - 34 Huisjes voor bijen & co
 - 36 Vers geoogst!
 - 38 Wie ben jij nou?
 - 40 Een vijver
 - 42 Watergeest
- 

44 Zomer

- 46 Wat schitteren ze!
 - 48 Zonnebloemen, klein en groot
 - 50 Klein bloemenfestijn
 - 52 Zo veel mooie bloemen!
 - 54 Waar insecten graag wonen
 - 56 Bezem binden - wei weven!
 - 58 Tuinkabouters & co
 - 60 Groene tent
 - 62 Vers geoogst!
 - 64 Vogelverschrikkers
 - 66 Tomaten
 - 68 Hekgasten
 - 70 Overal lekkere bessen
 - 72 Compost
 - 74 Wat groeit daar nou?
 - 76 Mijn mooie groenten
 - 78 Wat weegt meer?
 - 80 Zaadjes verzamelen
- 

82 Herfst

- 84 1, 2, 3... veel piepers!
 - 86 Spinnenwebben, groot of klein?
 - 88 Pompoen, rond en lekker
 - 90 Pompoenlantaarn
 - 91 Pompoenfiguren
 - 92 Lekkere appels
 - 94 Bladeren en nog eens bladeren
 - 96 Fantastisch veel bladeren!
 - 98 Herfsttijd is knutseltijd
 - 100 Hondсроos
 - 102 Noten schudden!
 - 104 Geen tuin zonder kreupelhout
 - 107 Villa Egel
 - 108 't Is weer voorbij die mooie zomer
 - 110 Bloembollen
- 

112 Winter

- 114 Bloemensterren
 - 116 Kegelvruchten verzamelen
 - 118 Wintermagie
 - 120 Engelen en sterren
 - 122 Vogels voeren
 - 124 In het vogelrestaurant
 - 126 Prieel voor vogels
 - 129 Rapunzelsla
 - 130 Groente telen
 - 132 Een eigen citroenboom
 - 134 Bloemetjes verven
 - 136 Voorlente in de winter
 - 138 Sapperdetak!
 - 140 In de tuin spelen
 - 142 Nestkastjes
- 

144 Nawoord



Tuingereedschap

Bij het werken in de tuin heb je gereedschap nodig, zelfs als je misschien liever met je blote handen in de aarde woelt. Je kunt kleinere gereedschappen voor volwassenen gebruiken, maar soms zijn die misschien te zwaar. Er is ook tuingereedschap speciaal voor kinderen. Dat zie je hier, samen met andere handige spullen voor in de tuin.

- | | |
|------------------|----------------|
| 1 Katoenkoord | 11 Bloembollen |
| 2 Schaar | 12 Boemendraad |
| 3 Zeef | 13 Snoeischaar |
| 4 Plantenbordjes | 14 Hark |
| 5 Zaad | 15 Schop |
| 6 Kweekbakjes | 16 Tuinklauw |
| 7 Mes | 17 Spade |
| 8 Bloempotten | 18 Gieter |
| 9 Tuinaarde | 19 Bezem |
| 10 Lepel | |

Je hebt misschien ook nog een hak, een schop, een kleine handzaag, plantensteunen en een houtsnijmes nodig, afhankelijk van wat er precies moet gebeuren. En laat je bij de moeilijke werkjes, zoals het afzagen van een tak, door volwassenen helpen!





Hoe moet je tuin eruitzien?

Voordat er uit zaadjes planten groeien, moet er een hoop gebeuren. En daar heb je wat geduld bij nodig!

Of planten nou in een pot, op het balkon of in de tuin moeten groeien, ze hebben in ieder geval goede aarde nodig. Die moet bruin en korrelig zijn. Potgrond is in zakken te koop, net als speciale zaaigrond, als je je planten wilt voorzaaien.



Planten in je tuin hebben ook voeding nodig. Vroeger werd paarden-, kippen- of koeienmest in de herfst door de grond gespit. Misschien heb je een composthoop? Compost is ook prima plantenvoeding. Als er iemand bij jou in de buurt paarden heeft, vraag dan gerust eens om een emmer paardenmest. Die kun je - mits goed gerijpt - door je compost mengen.

Als de aarde is voorbereid, kun je aan de slag. In een bloempot wordt meestal maar één soort gezaaid of geplant. In een perkje is dat wel anders. Dan helpt het als je eerst een zaaiplan tekent of in elkaar knutselt, bijvoorbeeld met karton, boetseerlei en papier.



Wat groeit waar?

Leg voor je zaaiplan een stuk karton klaar dat groot genoeg is. Knip dan de plantenplaatjes op de zaadzakjes uit of maak de groentes of bloemen na uit gekleurd papier. In dit perkplan zie je bijvoorbeeld tuinkers, wortels, uien, radijsjes, bieslook, koolrabi, in het midden een zonnebloem en aan de rand een paar mooie rode tulpen.



Je kunt ook op een groter stuk karton je droomtuin ontwerpen, met een tuinhuisje, een vijver en verschillende perkjes. Dat is leuk - en misschien kun je een deel ervan in een echte tuin namaken!



Lente

Eindelijk wordt het warmer; buiten ontwaakt het leven. De merel is bijvoorbeeld een voorbode van de lente, en de mannetjes verblijden ons met hun gezang. Met een beetje geluk ontdek je lege nestjes van het vorige jaar of zelfs merelvrouwtjes die zitten te broeden. Maar sst! Niet storen!

Kleine blauwe bloemen zoals viooltjes en vergeet-me-nietjes zijn de eerste lentebloeiers. Je kunt er mooie potten mee vullen en ondertussen alvast nadenken over waar je je bloemzaadjes wilt zaaien. Je tuinjaar kan beginnen. Op het balkon of in de tuin - het wordt spannend!



Hier broedt een merel.



Hommels komen uit hun holletjes en worden blij van al die bloemen.



Ook de slakken zijn weer op pad.



Hoornvioletjes ruiken heerlijk. Als je geluk hebt, vind je er een paar die zich het vorige jaar uitgezaaid hebben, zoals op de volgende bladzijde te zien is.

Heb je lege vogelnestjes in de heggen gevonden? Dan kun je ze met Pasen vullen met eieren. Gebruik daarvoor geverfde eieren of eieren van boetseerklei, wat je maar leuk vindt.



Voor alles wat je in de lente wilt zaaien, kun je kleine plantenetiketten maken.



Misschien bloeien de tulpen al die je in de herfst als bol in het perk of in een pot hebt gestopt.

Er zijn veel zaadmengsels speciaal voor bijen. Je kunt ze in potten voorzaaien of meteen buiten in het perk zaaien.



Minituin

Je kunt ook eerst klein beginnen, bijvoorbeeld met een minituin in een fruitkistje. Dan kun je zien hoe de zaadjes ontkiemen en groeien. Je kunt ook potten met voorgekweekte kruiden in je tuintje zetten.



Tuinkers zaaien

Leg een laagje watten in een ondiepe schaal. Maak ze vochtig en strooi er tuinkerszaadjes op. Zet de schaal op een warm, licht plekje en hou de watten goed vochtig. Al na een paar dagen kun je het verse groen oogsten en een lekkere tuinkersboterham smeren.



Tuinier

Beplak een leeg toiletrolletje met gekleurd papier. Plak aan de zijkanten armen van knutselpapier. Verf er een gezicht en haren op en knip uit een stuk vilt of papier een hoed om erop te plakken. En misschien heb je zin om voor je tuinier nog een huisje en kippen van karton te maken.



Bloemenraam

Een schoenendoosdeksel wordt in een handomdraai een bloemenraam. Teken een mooi uitzicht in het deksel en plak er knutselkartonstroken als vensterkruis op. Daarna kun je in de onderste dekselrand je minibloempotten zetten.



Deze uitloperijtjes van een hoornvioletje van vorig jaar passen mooi in de minibloempotten.



Ook madeliefjes of vergeet-me-nietjes zijn geschikt voor je bloemenraam.

Vul de kleine potten met een lepel met aarde, zet je planten erin en druk de aarde aan. Voorzichtig water geven en daarna op de vensterbank zetten.



Al deze lentebloemen kun je natuurlijk ook in een grote tuin planten!

Tuinkerspoppetjes

Wat dacht je van groene haren en baarden die je kunt eten? Zaai daarvoor gewoon wat tuinkerszaadjes in bekertjes of eierdozen. Dat is leuk en het ziet er grappig uit als de tuinkerszaadjes ontkiemen.



Schilder een gezicht op een kartonnen beker. Laat de verf drogen en vul de beker voor twee derde met potgrond. Als toplaag neem je watten. Maak de watten nat en strooi het zaad erop.



Zet de beker op een zonnige plek en hou de watten vochtig. Na een paar dagen ontstaat er al een 'kapsel'.

Kabouters met baard

Verf een eierdoos zodat het lijkt alsof er kabouterijtjes in zitten. Als de verf droog is, doe je natte watten in de kuultjes van de eierdozen. Op de watten verdeel je de zaadjes. Zet de kabouterijtjes op een zonnig plekje en wacht af.



Voor deze poppetjes plak je twee plantenpotjes op elkaar, zoals hier te zien is. Verf ze en laat de verf drogen. Vul de hoofdjes met grond en natte watten en strooi er zaadjes op.



Na vier dagen kunnen je poppetjes er al zo uitzien. Dan moeten ze naar de kapper en belandt de tuinkers op je boterham: jammie!



Je kunt natuurlijk nog heel andere tuinkerspoppetjes maken. Veel plezier ermee!



Klein tuinhuisje

Uit een houten pallet maak je met hulp van een volwassene snel een klein tuinhuisje. Je kunt het buiten neerzetten en aan de voorkant perkjes aanleggen in lege fruitkistjes.

Richt je huisje in met bloempotten, precies zoals jij wilt.

Van twee latten zaag je een dak op maat. Eerst goed afmeten, hoor! Dan de delen aan elkaar spijkeren. En een klein plankje als deur erop bevestigen.

Zo ziet het geheel er van bovenaf uit!



Voor het huisje laat je een volwassene een stuk pallet afzagen, waarbij er minstens twee planken overblijven. Het mogen er ook drie of vier zijn. Daaronder spijker je passende planken als bodem, zodat je er later bloempotjes in kunt zetten.



En zo ziet het huisje er van de zijkant uit.

Verf nu de fruitkistjes in bijpassende kleuren. Is de verf droog, leg dan folie of bakpapier onder in de kistjes, voordat je ze met potgrond vult.

In de kistjes kun je keukenkruiden zaaien, zoals tuinkers, peterselie, bieslook of rucola. Wil je liever mooie bloemen in de voortuin van je tuinhuisje laten groeien? Probeer dan eens Oost-Indische kers.

